

A. ΚΕΙΜΕΝΟ: Ισοκράτης, *Προς Νικοκλέα*, κεφ. 31-33

Ο Ισοκράτης συμβουλεύει τον Νικοκλή, τον βασιλιά της Σαλαμίνας της Κύπρου, πώς θα μπορούσε να κυβερνήσει καλύτερα τον λαό του και πώς θα μπορούσε ο ίδιος, βελτιώνοντας τον εαυτό του, να ανταποκριθεί καλύτερα στα βασιλικά του καθήκοντα.

Μὴ τοὺς μὲν ἄλλους ἀξίου κοσμίως ζῆν τοὺς δὲ βασιλεῖς ἀτάκτως, ἀλλὰ τὴν σαυτοῦ σωφροσύνην παράδειγμα τοῖς ἄλλοις καθίστη, γινώσκων ὅτι τὸ τῆς πόλεως ὅλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσιν. σημεῖον ἔστω σοι τοῦ καλῶς βασιλεύειν, ἂν τοὺς ἀρχομένους ὀρᾷς εὐπορωτέρους καὶ σωφρονεστέρους γιγνομένους διὰ τὴν σὴν ἐπιμέλειαν. περὶ πλείονος ποιοῦ δόξαν καλὴν ἢ πλοῦτον μέγαν τοῖς παισὶ καταλιπεῖν· ὁ μὲν γὰρ θνητός, ἢ δ' ἀθάνατος, καὶ δόξη μὲν χρήματα κτητά, δόξα δὲ χρημάτων οὐκ ὀνητή, καὶ τὰ μὲν καὶ φαύλοις παραγίγνεται, τὴν δ' οὐχ οἶόν τε ἀλλ' ἢ τοὺς διενεγκόντας κτήσασθαι. τρύφα μὲν ἐν ταῖς ἐσθῆσι καὶ τοῖς περὶ τὸ σῶμα κόσμοις, καρτέρει δὲ ὡς χρῆ τοὺς βασιλεύοντας ἐν τοῖς ἄλλοις ἐπιτηδεύμασιν, ἴν' οἱ μὲν ὀρῶντες διὰ τὴν ὄψιν ἀξιὸν σε τῆς ἀρχῆς εἶναι νομίζωσιν, οἱ δὲ συνόντες διὰ τὴν τῆς ψυχῆς ῥώμην τὴν αὐτὴν ἐκείνοις γνώμην ἔχωσιν. ἐπισκόπει τοὺς λόγους ἀεὶ τοὺς σαυτοῦ καὶ τὰς πράξεις, ἴν' ὡς ἐλάχιστοις ἀμαρτήμασι περιπίπτῃς. κράτιστον μὲν τῆς ἀκμῆς τῶν καιρῶν τυγχάνειν, ἐπειδὴ δὲ δυσκαταμαθήτως ἔχουσιν, ἐλλείπειν αἰροῦ καὶ μὴ πλεονάζειν· αἱ γὰρ μετριότητες μᾶλλον ἐν ταῖς ἐνδείαις ἢ ταῖς ὑπερβολαῖς ἔνευσιν.

-
1. ὀνητή: αγορασμένη, που μπορεί να αγοραστεί
 2. ἐσθῆσι: ἢ ἐσθῆς, -ῆτος: ενδυμασία, ένδυμα
 3. ἐπιτηδεύμασιν: εργασία, ασχολία, επάγγελμα, συνήθεια

B. ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

B1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος: «Περὶ πλείονος ποιοῦ δόξαν καλὴν [...] γνώμην ἔχωσιν».

Μονάδες 10

B2. Γιατί ο Ισοκράτης συμβουλεύει τον Νικοκλή να έχει σωφροσύνη κατά την άσκηση των βασιλικών του καθηκόντων;

Μονάδες 10

B3. α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους τύπους που ζητούνται:

βασιλείς: Την κλητική του ενικού αριθμού

σοι: Τη δοτική πληθυντικού του ίδιου προσώπου

οί συνόντες: Τη δοτική πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος

τῆς ἀρχῆς: Τη δοτική πληθυντικού αριθμού

κράτιστον: Τον συγκριτικό βαθμό του επιθέτου

(Μονάδες 5)

β. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους τύπους που ζητούνται:

ἄξιου: Το γ' ενικό πρόσωπο της οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

ἔστω: Το β' ενικό πρόσωπο του ίδιου χρόνου και της ίδιας ἐγκλίσης

καταλιπεῖν: Το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής του ίδιου χρόνου στην ίδια φωνή

διενεγκόντας: Το γ' πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής παρατατικού στην ίδια φωνή

ἐπισκόπει: Το γ' πληθυντικό πρόσωπο του ίδιου χρόνου και της ίδιας ἐγκλίσης.

(Μονάδες 5)

Μονάδες 10

B4. α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τις παρακάτω λέξεις:

κοσμίως, γιγνομένους, ἄξιον, εἶναι, ἐλλείπειν

(Μονάδες 5)

β. Να αναγνωρίσετε τις παρακάτω προτάσεις και να δικαιολογήσετε πώς εισάγονται και εκφέρονται:

ὅτι τὸ τῆς πόλεως ὄλης ἦθος ὁμοιοῦται τοῖς ἄρχουσιν.

ἂν τοὺς ἀρχομένους ὀρᾷς εὐπορωτέρους καὶ σωφρονεστέρους γιγνομένους διὰ τὴν σὴν ἐπιμέλειαν.

(Μονάδες 5)

Μονάδες 10